

Hotellet på Kanaludden – inte en fråga om dystopi utan avtalsrätt

Anders Wahlqvist skriver att frågan om ett hotell på Kanaludden inte är dystopisk (= mörk framtidssyn). Dock avslutar han just med en ödesmättad framtidsbeskrivning: antingen vill vi åka med det positiva tåget in i framtiden eller sitta kvar på en dammig perrong. Det är svårt att förstå vad Wahlqvist egentligen vill ha sagt annat än en opreciserad önskan om att vi skall samlas kring att inte hamna på efterkälken.

Som företagare med internationell inriktning kommer jag till en annan slutsats än Wahlqvist och Sjölander. Hotellärendet handlar nu om en prövning i Kammarrätten om tjänstekoncession mellan kommun och Attini äger laga kraft. Avgörande är om väsentlig risk anses vara överförd till övertagande entreprenör liksom avtalsperiodens längd. Både av EU-direktiv och svensk lag följer att avtal av denna typ med offentliga aktörer ej skall bidra till snedvriden eller osund konkurrens. Detta är något som företagare via sina intresseorganisationer helhjärtat ställer sig bakom. Efterlevnaden granskas av Konkurrensverket och domstolsprövning. Jag utgår från att både Wahlqvist och Sjölander delar denna arbetsordning.

Efter att ha studerat det ingångna avtalet finner jag att det finns uppenbara brister i hur det formulerats för att säkerställa kommuninvånarnas intressen till att framgent nyttja badhusanläggning och att kommunen underlåtit att presentera en ekonomisk konsekvensanalys, vilket är anmärkningsvärt mot bakgrund av omfattningen av den tänkta överlåtelsen till privat aktör.

I avtalet regleras t.ex. frågan om allmänhetens tillgång till simbassänger endast med beskrivningen "våtutrymmen". Entreprenören kan därmed begränsa allmänhetens tillgång till simbassänger och åberopa att krav om ökad öppettid, som också avtalats om, redan tillgodosetts. Inom avtalsrätt gäller vanligtvis att den part som stått för oklarheter får bära ansvaret. Det finns flera brister som skulle ha korrigerats för, om kommuninvånarnas bästa hade varit för ögonen. Om Attini, efter avtalets signering, uttryckt andra ambitioner, saknar betydelse för rättsprövningen, vilket Sjölander bör veta.

Avtalsperioden omfattar 20 år. Myndigheten är vid längre löptid än fem år skyldig att göra en beräkning av hur lång tid som behövs för att intjänande av kapital skall vara möjlig. Detta för att marknaden annars riskerar att avskämmas och konkurrens begränsas. Färska domar visar att det är sällsynt att mer än 5-10 år accepteras. Kommunen har här tagit en stor risk utan att ha presenterat någon analys. Även frågan om en betydande risk övergår till koncessionshavaren är tvistlig.

Erfarenheter av entreprenaddrift av simhallar innehåller varnande exempel runtom i Sverige. I Österåker fann PwC att kostnaden blev dyrare än när simhallen var i kommunal drift. I Trosa fann fritidschefen att kommunen inte längre äger frågan om matsäcksförbud för allmänheten i badhusanläggningen efter beslut om driftsentreprenad. Ärendet har där blivit till en intensiv debatt om demokrati och vad som avtalats bort.

Härnösand är i stort utvecklingsbehov. Men att etablera ett "landmärke", oaktat kostnad och oredovisade konsekvenser för allmänheten och konkurrerande entreprenörer, är knappast en rimlig väg in i framtiden.

Observer